

Christus is niet los verkrijgbaar

Preek over 1 Korinthiërs 12:13

Te lezen: Handelingen 2:41-47 en 1 Korinthiërs 12:12-13
Utrecht- 'De Rank', 17 januari 2010

God doet zijn werk door middel van een gemeenschap van mensen. Meestal begint Hij met één mens. Zo begon hij met Abraham: 'Abraham, trek weg uit je land, verlaat je familie en ga naar het land dat Ik je zal wijzen'. Een zeer persoonlijke roeping, die Abraham eenzaam maakte: 'Trek weg... verlaat je familie'. Maar meteen daarop verbreedt de roeping zich van de enkeling tot een gemeenschap: 'Ik zal je tot een groot volk maken'. God doet zijn werk in de wereld van de volkeren door een geroepen volk: Israël.

God doet zijn werk door middel van een gemeenschap van mensen. Dat is het perspectief van het kerstfeest dat we een paar weken geleden vierden. Daar ligt in de kribbe de baby Jezus: Gods eniggeboren Zoon. Eniggeboren Zoon: individueler kon het niet. Maar het eerste wat Jezus doet wanneer hij na zijn doop door Johannes met zijn werk in Israël begint, is het roepen van twaalf discipelen. Was dat nu zo effectief? Heeft Jezus niet meer last dan gemak van die discipelkring om Hem heen? Op beslissende momenten begrepen ze hem niet. Judas zou hem verraden. Petrus zou hem verloochenen. Had Jezus zijn werk niet beter in zijn volmaakte eentje kunnen doen? Neen! God doet zijn werk door middel van gemeenschap van mensen. Door middel van en met het oog op. God in zijn werk mikt op gemeenschap.

Neem de uitstorting van de heilige Geest. De Geest is de Geest van de gemeenschap. Gemeenschap met de gestorven en verrezen Christus die in de hemel troont aan de rechterhand van God. En gemeenschap met elkaar. Zo eindigde de pinksterdag. Dat zijn de woorden waarmee in Hand 2 de geschiedenis van de uitstorting van de heilige Geest wordt besloten: ... op die dag breidde het aantal leerlingen zich uit met ongeveer drieduizend... ze vormden met elkaar een gemeenschap, braken het brood en wijdden zich aan het gebed!

God doet zijn werk in en door gemeenschap van mensen. De Geest is de Geest van gemeenschap. De gaven van de Geest functioneren in een gemeenschap van gelovigen. De kroongetuige van deze waarheid is 1 Kor 12. Daarin schrijft Paulus dat de Geest zijn gaven geeft aan iedere gelovige apart. Aan de een deze gave, aan de ander een andere gave. Ze zijn gegeven aan iedere gelovige apart. Maar ze komen alleen in de gemeenschap van gelovigen tot hun recht. Ze vormen met elkaar een lichaam. Verschillende gaven die zijn als een hand en een voet, een oog en een oor en noem maar op. Samen zijn ze een lichaam. Alleen zijn ze niets. Samen zijn ze een lichaam. Het lichaam van Christus, bezielde door de levensadem van God, de heilige Geest.

Dat is de boodschap van 1 Kor 12:13, de tekst voor deze prediking: 'Wij zijn gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden'. Dat lichaam van Christus is de gemeente. Dat is de gemeente heel concreet, heel zichtbaar, heel tastbaar. Zo concreet dat we tegen elkaar mogen zeggen: dat zijn wij, zoals we hier samen zijn.

God doet zijn werk in en door gemeenschap van mensen. Waarom eigenlijk? Omdat God zelf gemeenschap is. Dat is wat gezegd wil zijn in het dogma van de drie-eenheid: God de Vader, God de Zoon en God de heilige Geest. Drie Personen die

samen één zijn. De één doet niets zonder dat de twee anderen er helemaal in betrokken zijn.

God doet op aarde zijn werk in een gemeenschap van mensen omdat hij zelf gemeenschap is. De heilige Geest is de Geest van goddelijke gemeenschap geblazen in de kerk, geblazen in de baptistengemeente Utrecht- De Rank.

Het is een jaar of twee à drie geleden dat een bekende supermarkt, die zegt op de kleintjes te letten, tegen gereduceerde prijs serviezen van een gerenommeerd Engels merk aanbod: Wedgwood voor de kenners. De kenners vlogen erop af. De serviezen vlogen weg. Sommige klanten hadden al zo'n servies, maar jammer genoeg was de juskom of de groenteschaal ooit kapot gevallen. Ze vroegen of het soms mogelijk was om alleen een juskom... Het standaardantwoord luidde: de delen van het servies zijn niet los verkrijgbaar.

Dat is ook het thema van deze prediking: Christus is niet los verkrijgbaar! Als je hem wilt hebben, moet je ook al diegenen willen hebben waar Christus bij hoort, bij wie hij zelf heeft willen horen. Dat zijn degenen die nu het lichaam vormen waarin Christus op aarde present is. Dat is zijn gemeente. 'Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden'. Christus is niet los verkrijgbaar. Je kunt Christus niet hebben zonder zijn lichaam te hebben, en al die leden die dat lichaam vormen. Over gemeenschap gesproken!

Christus is niet los verkrijgbaar. Je krijgt zijn gemeente er meteen bij cadeau. Nou ja... cadeau? Het kost je vaak heel wat! Nu heb ik het niet over financiële bijdragen. Ik doel op wat het je aan geduld en begrip en vergeving en nog veel meer kost om gemeenschap met medegelovigen te onderhouden. Gemeenschap is spannend. Dat is letterlijk zo. Gemeenschap staat onder spanning van de verschillen die er zijn. Dat stelt de tekst van deze prediking ook heel nuchter aan de orde: 'Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu uit het Joodse volk of uit een ander volk afkomstig zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn'. Er waren in de gemeente te Korinte grote verschillen tussen de leden. Verschil in religieuze achtergrond: Joden en niet-Joden. Sociale verschillen: tussen slaven en vrije mensen. Zulke verschillen zijn en blijven er. Die worden niet simpel afgespoeld in het doopvont. Doopwater is geen Haarlemmer olie. Die verschillen waaien de gemeente niet uit als de Geest van God gaat waaien. Wij, de baptistengemeente Utrecht-De Rank, weten ook van deze verschillen. En we voelen de spanning, zeker in deze periode van grote veranderingen in de gemeente. We hebben allemaal onze eigen achtergrond en geschiedenis, ook als gelovigen. En hoe ouder je bent, hoe meer geschiedenis je hebt en hoe meer het je heden bepaalt.

Velen van jullie zijn waarschijnlijk geestelijk opgegroeid met psalmen en een orgel in een grote kerk. En dat blijft in je herinnering klinken. En het is soms net of het steeds mooier klinkt. Anderen hebben het geloof ontvangen in een klein zaaltje, met Johannes de Heer liederen en een harmonium. Misschien dat de meesten van jullie zich nauwelijks kunnen voorstellen dat je God anders kunt groot maken dan met een combo en liederen uit de Opwekkingsbundel. Velen, waaronder ikzelf, bewaren dierbare herinneringen aan de kapel aan de Daelwijckerlaan. Aan een gemeente van 150 à 200 leden waarin je elkaar allemaal kende. En in een dienst met 600 mensen, straks in Nieuw Welgelegen, voel je je verloren in een anonieme menigte. Maar voor anderen is zo'n grote ruimte, vol met mensen die iets van God zoeken, het ideaal.

Zo'n presentie van Christus' gemeente heeft uitstraling. Zeker in een grote stad waar alles groot moet zijn. Dat heeft missionaire kracht.

Al die verschillen zijn er en blijven er. En dat mag. Je hoeft je geschiedenis niet op te geven; dat ben je. We moeten elkaar vooral niet proberen te bekeren tot onze eigen geloofsgeschiedenis, onze eigen dierbaarheden, onze eigen voorkeuren en inzichten. De verschillen zijn er en mogen blijven. Dat roept spanning op, soms meer en soms minder. En dat hoort bij het leven, ook bij het leven in de gemeente.

Maar van de gemeente geldt wel: 'Wij zijn allen gedoopt in één Geest en daardoor één lichaam geworden'. En dat is het bijzondere van dit lichaam: het kan die spanning aan. Want het is het lichaam van Christus.

Lichaam van Christus: dat is een heel veelzeggende naam voor de gemeente. Twee hoofdstukken eerder in 1 Korintiërs gebruikt Paulus die term ook: 'Lichaam van Christus'. Maar dan slaat die term op het avondmaalsbrood, dat heen wijst naar het lichaam waarmee Jezus aan het kruis gestorven is.

1 Kor 10:16,17: 'Maakt het brood dat wij eten ons niet één met het lichaam van Christus? Omdat het één brood is zijn wij, hoewel met velen, één lichaam'.

Ook hier gaat het om één lichaam. Deze overeenkomst met de tekst van deze preek kan niet toevallig zijn. 1 Kor 12:13. Hoe verschillend we ook zijn, we zijn gedoopt en zo één lichaam geworden. 1 Kor 10:16,17. Met hoe velen we ook zijn, met het samen eten van het avondmaalsbrood eten we ons tot één lichaam.

Het lichaam van Christus, de gemeente, kan de spanning van de gemeenschap aan. De spanning van onderlinge verschillen. Het lichaam van Christus kan die spanning aan omdat het ook het lichaam is waarmee Jezus zich aan het kruis gaf ter verzoening van God en mensen, ter verzoening van mensen onderling.

Golgotha. Als je dit woord uitsprekt en je ogen sluit, zie je als vanzelf het beeld van Jezus' lichaam, met aan de dwarsbalk de uitgestrekte armen van Jezus.

Uitgestrekte armen... uitgestrekt naar God en mensen. Stervend houdt Jezus in zijn lichaam God en mensen bij elkaar. En verenigt hen. Het lichaam van Christus : het toppunt van gemeenschap, door alle verschillen heen.

Christus is niet los verkrijgbaar. Hij is vlees en bloed geworden gemeenschap. Dat eten en drinken we aan het avondmaal.

Christus is niet los verkrijgbaar. Je krijgt er een hele gemeente bij. Allen voor wie Hij ook is gestorven. Spannend? Ontzettend spannend. Maar in het lichaam van Christus kan het lukken. Het is er op gebouwd. Het zit in de genen van dat lichaam. Het is het lichaam van gemeenschap, dwars door alles wat verdeelt heen.

Amen.

GEBED

Heer God, wij eren en aanbidden U als de Enige bij wie we helemaal veilig zijn. Zoals we zongen: U bent ons als een huis.

Zoals mussen nestelden in uw tempel in Jeruzalem en zwaluwen er hun jongen groot brachten, zo mag een mens bij U wonen, en U doet zelf open.

Heer U bent ons als een huis. U bent de grond onder onze voeten, om stevig op onze benen in het leven te staan.

U houdt uw handen boven ons hoofd om ons te zegenen. Wij leven onder het dak van uw zegen.

U omringt ons van voren en van achteren met uw liefde en genade.

Heer, van buiten komend leven we bij u weer op. We worden weer warm. Krijgen weer moed en hoop. Als U ons ontvangt in de gemeenschap met U, krijgen we ook oog en hart voor elkaar.

Heer zo zitten we hier in de kerk, een ieder met onze eigen ervaring van buiten, en soms is het 'buiten' ons eigen huis.

U kent onze angsten. Schenk uw vrede, zodat ze niet met ons aan de haal gaan.

U kent onze eenzaamheid. Geef in deze dienst een hand op onze schouder. En een knipoog. U weet ook van de dingen die ons blij hebben gemaakt de afgelopen week.

We danken U voor muziek en liederen om onze vreugde te laten klinken.

Schenk ons deze dienst als uw huis om in te wonen.

Amen.